

Smlouva s Meklenburskem-Předním Pomořanskem (1997)

(kurzívou jsou v konsolidovaném textu smlouvy vyznačeny texty dodatkového protokolu vztahující se k jednotlivým článkům)

Smlouva mezi Svatým stolcem a Spolkovou zemí Meklenbursko-Přední Pomořansko

Svatý stolec,
zastoupený apoštolským nunciem v Německu
arcibiskupem
dr. Giovanni Lajolem,

a
Spolková země Meklenbursko-Přední Pomořansko,
zastoupená ministerským předsedou
dr. Berndtem Seitem,

přejíce si upevnit a uspořádat podle práva a svobodně vztahy mezi Spolkovou zemí Meklenbursko-Přední Pomořansko a Katolickou církví,

vědomy si autonomie státu a církve, majíce oboustranně úctu před právem církve na sebeurčení a ochotu ke spolupráci,

majíce úctu k náboženské svobodě jednotlivců,

toužíce společně uznávat a chránit lidskou důstojnost a lidská práva,

presvědčeny, že v pluralitní společnosti křesťanská víra, církevní život a charitativní činnost přispívají k obecnému blahu a smyslu pro pospolitost občanů,

uznávající nadále platnost konkordátu mezi Svatým stolcem a Německou říší z 20. července 1933, bez újmy trvající platnosti konkordátu Svobodného státu Prusko se Svatým stolcem ze 14. června 1929, uzavírají tuto

smlouvu:

Článek 1

Spolková země zaručuje ústavní a zákonnou ochranu svobodě vyznávat a vykonávat katolickou víru i charitativní činnosti Katolické církve (dále jen „církev“).

Článek 2

Církev řídí a spravuje své záležitosti autonomně v mezích obecně platných zákonů.

Článek 3

(1) Zemská vláda a diecézní arcibiskupové se pravidelně scházejí k vyjasnění otázek a k prohloubení vzájemných vztahů.

(2) Zemská vláda informuje arcibiskupy o zákonodárné iniciativě a o programech, které se bezprostředně dotýkají zájmů církve, a přijímá jejich podněty.

(3) Arcidiecéze postupují ohledně svých záležitostí vůči Spolkové zemi jednotně. Arcibiskupové jmenují společného stálého zmocněnce v sídle zemské vlády.

Článek 4

(1) Spolková země zaručuje vyučování katolického náboženství jako řádného předmětu na veřejných školách. Vyučování katolického náboženství může být konáno společně pro různé třídy i různé druhy škol. Spolková země a církve se mohou dohodnout na takovém uspořádání výuky katolického náboženství, které se odchýlí od všeobecné organizace výuky.

(2) Vyučování katolického náboženství probíhá ve shodě se zásadami Katolické církve. Církev se podílí na vypracování rámcových směrnic a učebních plánů, na výběru učebních pomůcek a jejich schvalování. Její souhlas se vyžaduje, pokud bude dotčen obsah výuky náboženství i její způsob.

(3) Předpokladem k vyučování náboženství je zplnomocnění (*missio canonica*) udělené příslušným arcibiskupem. Ten může církevní zplnomocnění odejmout.

(4) Ustanovování učitelů náboženství bude upraveno dohodou.

Článek 5

(1) Církev může provozovat v rámci ustanovení článku 7 Základního zákona alternativní školy, pomocné školy, rovněž vysoké školy a jiná vzdělávací zařízení.

(2) Státní schválení, uznání a dotování těchto zařízení upravuje zákon.

(3) Spolková země dotuje tato zařízení ve stejném rozsahu jako zařízení jiných zřizovatelů.

Článek 6

Pokud Spolková země nebo její vysoká škola zřizují vědecké zařízení pro katolickou teologii nebo náboženskou pedagogiku, vyžaduje se k tomu zvláštní smlouva Spolkové země se Svatým stolcem.

Článek 7

Státní ochrana nedělí a církevních svátků se zaručuje.

Článek 8

(1) Církev vykonává pastorační činnost ve veřejných nemocnicích, domovech, věznicích, policejních vzdělávacích zařízeních a podobných veřejných zařízeních. Církev je oprávněna konat bohoslužby a pořádat náboženské akce.

(2) Zřizovatel dá k dispozici prostory. Pro umožnění pastorační péče sdělí příslušné církevní autoritě jména osob, která vyznávají katolickou víru, pokud toto sdělení není v rozporu s jejich vůlí.

Dodatkový protokol k čl. 8 odst. 2:

Požadavky na duchovní službu a církevní úkony sdělí obyvatelé, pacienti nebo vězni příslušnému zařízení. Veřejná zařízení uvedená v článku 8 informují své obyvatele, pacienty a vězně o možnosti přijmout duchovní službu a účastnit se církevních úkonů. To zahrnuje sdělení jména, adresy a doby zastížení příslušného duchovního. [pokračování na další straně]

[pokračování z předchozí strany]

Obyvatelé, pacienti a vězni uvedených zařízení veřejných zřizovatelů budou kromě toho dotázáni, pokud možno během příjmu do zařízení, zda souhlasí, aby skutečnost jejich pobytu v zařízení byla sdělena jejich vlastnímu duchovnímu. Sdělení náboženské příslušnosti v přijímacím formuláři zakládá adekvátní souhlas jedině tehdy, bude-li v něm výslovně poukázáno na zamýšlené a umožněné předání informací duchovnímu a dotyčná osoba nebude proti.

Smluvní strany se dohodly, že článek 8 odst. 2 se vztahuje pouze na veřejné zřizovatele. Spolková země bude usilovat o to, aby i nestátní zřizovatelé zasílali za stejných podmínek vhodným způsobem příslušnému duchovnímu potřebná sdělení. Podrobnosti budou stanoveny zvláštní dohodou.

(3) Duchovní jsou jmenováni církví. Přístup duchovního do soudních nebo policejních zařízení předpokládá souhlas zemské vlády s osobou duchovního. Zemská vláda může svůj souhlas ze závažných důvodů odvolat. Přístup do dalších zařízení předpokládá projednání se zřizovatelem. Podrobnosti budou stanoveny dohodou se Spolkovou zemí nebo se zřizovatelem.

Článek 9

Duchovní jsou v procesním řízení konaném podle zemského práva oprávněni odeprít svědectví o záležitostech, které jim byly jako duchovním svěřeny.

Článek 10

(1) Církev a její zařízení přebírají při plnění svého poslání úkoly jakožto uznání zřizovatelé nestátní péče o mládež.

(2) Církev a její charitativní zařízení přebírají při plnění svého poslání úkoly péče o zdraví a obecné blaho. Proto provozují domovy a ostatní zařízení.

(3) Církevní zařízení mají nárok na stejnou dotaci jako jiní nestátní zřizovatelé.

(4) Všechny veřejné orgány jsou povinny zohlednit ústavou nebo zákonem určené priority plnění úkolů ze strany nestátních zřizovatelů

Článek 11

(1) Církevní hřbitovy požívají stejnou ochranu jako obecní hřbitovy.

(2) Církevní obce mají právo v rámci zákona zakládat nové hřbitovy.

(3) Na církevních hřbitovech je umožněno pohřbívání všech zesnulých v obci, pokud není k dispozici obecní hřbitov.

(4) Církev má právo konat na veřejných hřbitovech pohřby a ostatní bohoslužby.

Článek 12

(1) Spolková země bude usilovat o to, aby ve veřejnoprávních a soukromých rozhlasových a televizních stanicích byla církví poskytnuta dostatečná vysílací doba pro přenos bohoslužeb a slavností, jakož i vysílání o otázkách poslání církve. Církev má být přiměřeně zastoupena v dozorčích orgánech (rozhlasové rady, programové komise).

(2) Právo církve zřizovat na základě zákonů vlastní rozhlasové a televizní stanice nebo podílet se na rozhlasovém a televizním vysílání zůstává nedotčeno.

Článek 13

(1) Spolková země uznává církevní korporace jako korporace veřejného práva.

(2) Arcidiecéze oznamují usnesení o zřízení a změně církevních korporací zemské vládě.

Článek 14

(1) Předpisy církve o majetkoprávním zastoupení veřejnoprávních církevních korporací a církevních subjektů právně způsobilých k vlastnictví budou před svým vydáním předloženy zemské vládě. Ta může do jednoho měsíce vznést námitky, pokud nebude zaručeno řádné majetkoprávní zastupování. V zájmu zachování právní jistoty se zemská vláda stará o náležitě zveřejnění.

(2) Dozor nad církevními nadacemi vykonává církev.

Článek 15

(1) Církev je nezávislá při obsazování svých úřadů.

(2) Církevní služba je veřejnou službou. Církev dbá na to, aby vzdělávání církevních zaměstnanců bylo rovnocenné se vzděláváním státních zaměstnanců.

Článek 16

(1) Spolková země zaručuje církvi, jejich církevním obcím a subjektům právně způsobilých k vlastnictví vlastnické právo a ostatní práva podle ustanovení článku 140 Základního zákona a článku 9 odstavce 1 Ústavy Spolkové země Meklenbursko-Přední Pomoránsko, ve spojení s článkem 138 odst. 2 německé ústavy z 11. srpna 1919.

(2) Úřady příslušné pro vyvlastňování budou brát ohled na zájmy církve. Pokud je vlastníkem vyvlastněného majetku někdo jiný než Spolková země, zemská vláda se zasadí o to, aby vlastník poskytl církvi vhodný náhradní pozemek jako odškodnění.

(3) Pokud je církev z důvodu dřívějších majetkoprávních zásahů poškozena, řídí se její nároky podle ustanovení zákona.

Článek 17

(1) Církev a Spolková země mají společnou odpovědnost za ochranu a udržování církevních památek.

(2) Církev zabezpečí, že její památky zůstanou udržované a přístupné pro veřejnost, pokud to bude ve veřejném zájmu. Za dodržení těchto podmínek je vyvlastnění dle památkového zákona nepřijatelné.

(3) Při rozhodování o památkách, které bezprostředně slouží k bohoslužebným, kultovním nebo podobným církevním účelům, zohledňují úřady památkové péče požadavky deklarované vyššími církevními úřady. Pokud nižší úřad památkové péče nebo odborně příslušný zemský úřad neuzná platně oznámené požadavky, ve věci rozhodne vyšší církevní úřad po projednání s nejvyšším úřadem památkové péče.

(4) Dohodami mohou být na církev přeneseny úkoly památkové péče.

(5) Spolková země zohlední při poskytování prostředků podle předpisů památkové péče zvláštní úkoly církve týkající se památkové péče, a to i při přerozdělování finančních prostředků. Zasadí se o to, aby také církev obdržela pomoc od těch zařízení, která působí na národní a mezinárodní úrovni v oblasti ochrany kultury a památek.

Článek 18

(1) Arcidiecéze a církevní obce jsou oprávněny na základě zákona vybírat od svých členů církevní daně a církevní poplatky.

(2) Při vyměřování církevní daně jako přírážky k dani z příjmu (ze mzdy) se arcidiecéze dohodnou na jednotné sazby přírážky.

(3) Církevní právní předpisy i církevní rozhodnutí týkající se církevní daně, včetně jejich změn a doplnění, vyžadují státní souhlas. Ten může být odepřen jen při pochybení proti státním daňovým předpisům. Církevní daňová rozhodnutí jsou považována za uznaná, pokud odpovídají usnesením předcházejícího rozpočtového roku.

(4) Stanovení a výběr církevní daně jsou převedeny na finanční úřady. Pokud je daň srážkou ze mzdy vybírána v místě pracoviště ve Spolkové zemi Meklenbursko-Přední Pomořansko, jsou zaměstnavatelé povinni církevní daň strhnout a odvést.

(5) Za správu církevní daně přísluší Spolkové zemi náhrada ve vyšší podílu z příjmu z vybraných daní, který se stanoví dohodou. Finanční úřady informují příslušná církevní místa ve všech záležitostech týkajících se církevní daně. Církevní místa zachovávají daňové tajemství.

(6) Exekuce církevní daně přísluší finančním úřadům. Exekuce se neprovede, pokud se jí arcidiecéze zřekne.

Článek 19

(1) Arcidiecéze, církevní obce a ostatní církevní zařízení jsou oprávněny žádat dary a jiné dobrovolné dávky pro církevní účely.

(2) Zpravidla dvakrát ročně se církvi udělí povolení pro veřejné podomní a pouliční sbírky pro církevní účely.

Článek 20

(1) Spolková země plní prostřednictvím státních dotací své povinnosti vůči církvi podle článku 140 Základního zákona a článku 9 odst. 1 ústavy Spolkové země Meklenbursko-Přední Pomořansko, ve spojení s článkem 138 odst. 1 věta 1. německé ústavy z 11. srpna 1919.

(2) Spolková země vyplácí arcidiecézím celkový finanční příspěvek, namísto všech dřívějších zaručených dotací pro církevní vedení, kněžské platy, zaopatření farářů, jakož i namísto všech ostatních plateb poskytovaných na základě zvláštních právních titulů.

(3) Celkový finanční příspěvek činí 750.000,- DM ročně a bude placen v měsíčních splátkách, poprvé za rok 1996.

(4) Výše celkového finančního příspěvku se bude odpovídajícím způsobem měnit podle změn odměňování úředníků v zemské službě. Jako základ pro výpočet slouží nástupní plat pro vyšší všeobecnou správní službu (platová třída A 13 spolkového mzdového řádu, sedmý platový stupeň).

(5) Jako náhradu za všechny ostatní majetkové nároky církve a jejích zařízení, které nejsou v této smlouvě nebo všeobecných zákonech zdůvodněny, zaplatí Spolková země arcidiecézím jednorázově dva miliony DM.

(6) Arcidiecéze se mezi sebou dohodnou o rozdělení státní dotace. Výsledek sdělí zemské vládě.

Článek 21

Osvobození od daní a poplatků a jejich snížení upravená zemským právem se vztahují i na církevní korporace veřejného práva.

Článek 22

(1) Spolková země na podkladě zemského zákona o přihlašování osob poskytuje církvi pomoc při organizaci církevní evidence osob.

(2) Úřady pro přihlašování osob zprostředkují církvi údaje, které jsou uvedené v zemském zákoně o přihlašování osob. Poskytování údajů je osvobozeno od poplatků.

(3) Církev chrání tyto údaje. Zemská vláda může tuto ochranu prověřit.

(4) Církev poskytuje úřadům pro přihlašování osob údaje týkající se členství v církvi.

Článek 23

Pokud Spolková země poskytne jiné církvi či náboženské společnosti práva a plnění nad rámec této smlouvy, smluvní partneři společně přezkoumají, zda nenastaly z důvodu zásady parity oprávněné důvody pro úpravu této smlouvy.

Článek 24

Smluvní partneři budou v budoucnosti vzájemně názorové rozdíly týkající se výkladu a aplikace ustanovení této smlouvy urovnávat přátelským způsobem.

Článek 25

(1) Oblasti vztahů mezi Spolkovou zemí a církvi, o kterých pojednává tato smlouva, jsou touto smlouvou upraveny konečným způsobem.

(2) Nedotčena zůstává smlouva mezi Svatým stolcem a Svobodným hanzovním městem Hamburk, Spolkovou zemí Meklenbursko-Přední Pomořansko a Spolkovou zemí Šlesvicko-Holštýnsko o zřízení arcidiecéze a církevní provincie Hamburg z 22. září 1994.

(3) Nedotčena zůstávají ustanovení konkordátu Svobodného státu Prusko se Svatým stolcem z 14. června 1929 ohledně postupu při obsazování biskupského stolce, při jmenování biskupa koadjutora, jakož i při obsazování kanovníků v Berlíně. Tato ustanovení platí pro arcidiecézi Berlín také se zřetelem na Spolkovou zemi Meklenbursko-Přední Pomořansko, pokud nebude dosaženo další dohody.

(4) Nedotčena zůstává také platnost smluv uvedených v preambuli.

Článek 26

(1) Tato smlouva, která je vyhotovena v německém a italském jazyce, vyžaduje ratifikaci. Smlouva nabývá platnost výměnou ratifikačních listin.

(2) Na potvrzení výše uvedeného podepsali zmocněnci tuto smlouvu.

Vyhotoveno ve dvou originálech.

Ve Schwerinu dne 15. září 1997.

za Apoštolský stolec:
arcibiskup dr. Giovanni Lajolo
apoštolský nuncius v Německu

za Spolkovou zemi Meklenbursko-Přední
Pomořansko:
dr. Berndt Seite
ministrský předseda

Ratifikační listiny smlouvy uzavřené mezi Svatým stolcem a Spolkovou zemí Meklenbursko-Přední Pomořansko byly vzájemně předány a přijaty v městě Bonn dne 22. prosince 1997. Téhož dne tedy smlouva vstoupila v platnost podle ustanovení téže smlouvy.